

GAZETA LWOWSKA

BURA REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Lwów, plac Smolki 3. i p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11-12.
Listy należy kierować — Reklamacje otwarte
wolno od opłaty.

Telefony:
REDAKCJI
21-18
ADMINISTRACJI
21-17

**WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-iej POPO-
ŁUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĘTYCH**
REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

**CENA
NUMERU**
20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięczna: bez dostawy do
domu 480 z dostawą 530. **Zamówienia
miesięczne z przesyłką pocztową 530 —
Zagranicą 7 — P. K. O. Nr. 141.690.**

Refleksje na czasie.

Przed kilku dniami odbyła się konferencja jednego i niestety w dobie obecnej pozbawionego szerszych wpływów stronnictwa ukraińskiego, stojącego na stanowisku praktycznej etyki chrześcijańskiej. Rezolucje tej konferencji, stwierdzające m. i. konieczność lepszego ugruntowania zasad moralnych katolickich w ukraińskim życiu społecznym; zostały przez ukr. pracę nacjonalistyczną potraktowane wrogo, z kpinami. A już za szczyt zachwalać uznano te rezolucje konferencji, która z ubolewaniem przyznała, że żadne stronnictwo ukraińskie nie kieruje się w swej działalności politycznej ideologią katolicką.

Przytaczając powyższy epizod, nie zamierzamy bynajmniej poddawać go ocenie z punktu widzenia religijnego, od czego zresztą nie jesteśmy powołani, ani nawet ściśle politycznego. Wchodzi tu bowiem w grę sprawy przedewszystkiem kulturalne i obywatelowe.

Jeśli zadaniem katolicyzmu jest w jego ziemskim posłannictwie łagodzić obyczaje, podnosić i rozwijać duchowo, niwelować i poskramiać antyspołeczne namiętności, a wreszcie zbliżać do dostojnych źródeł łacińskiej cywilizacji, to — naszym zdaniem — Ukraińcy nie powinni obok tej potężnej siły przechodzić obojętnie, ani lekceważąc jej i odpychać. Nie powinni raczej, jeśli chcą o własną przyszłość. Nie powinni dlatego przede wszystkim, ponieważ tak bardzo wiele ma do odrobienia.

Stwierdzamy to samo, co stwierdza już niejednokrotnie ich własne świadectwa umysły, bojąc się zjawiskami, tak obcemi wszelkiej kulturze. Stwierdzamy to bez ubocznej gendecji, bez chęci wywyższania się i poniżania kogokolwiek z nich. Ale to są przecież fakty. Faktom są niektóre me tody, budzące szacunek i lek. Faktem ta amoralność partijizmu, która młoda jedność sprowadza na drogę zbrodni. Faktem niewypielony dotąd, lecz przeciwnie — w imię okropnej tradycji trokiewskiej pięknowany instynkt okrucieństwa i głuche, prawie irracjonalne niewiactwa. Faktem wreszcie nie cząca aprobaty, jakiej tym niepokojąco, patologicznym zjawiskom udziela społeczeństwo, nie chcąc, czy raczej nie mając odwagi potępić tego, co — bez względu na pobudki działania — jest godnem potępienia.

Thumaczycie ten stan i konserwować go w imię „stosunków politycznych” — nie wolno. Bo warunki te nie są w najmniejszym stopniu takie, by uprawdliwały kult demoralizacji. Jeśliż nadarzył polski, który przeszedł przez piekło kłesk i niekiedy okrował się tu samą racją „uświęconego barbarzyństwa”, dziś z pewnością nie rzadziłyby sobie, lecz dogorywały w upadku. Bo zwycięża tylko ten, kto pokonał w sobie wszystko złe i niskie, i.

Tymczasem społeczeństwo ukraińskie obraca się w błędnym kole. Nie postępuje naprzód, nie dźwiga się, nie oczyszcza. Głorifikasię swych sabotażystów, rozpamiętanie kozackie rzecze, żyje wśród starych koszarów i utoż. Wychowuje swe młode pokolenie w tej samej atmosferze, zamkniętej odziedziczonych podmuchów ducha, zaklepiejonej w absolutnej, mściwej negacji. A jeśli znaleźć się ktoś i powiada, że

Ż ostatniej chwili.

Komuniści porwali wiceprezydenta parlamentu fińskiego.

(Telefonicznie od naszego korespondenta.)
Warszawa 19 lipca. Z Helsingsforsu donoszą, że komuniści porwali wiceprezydenta parlamentu fińskiego Chakile. Porwanie nastąpiło w tajemniczy sposób za miastem. Samochód dopędził

powóz wiceprezydenta. Kilku młodych ludzi w maskach wysiadło wiceprezydenta z powozu, związało go i przemieściło do samochodu.

Reichstag rozwiązany.

Berlin, 18 lipca. (PAT.). Na dzisiejszym posiedzeniu Reichstagu wniosek socjalistów o unieważnienie dekretu podatkowego, wydanego na podstawie art. 48 konstytucji Rzeszy, przyjęty został 336 głosami przeciw 221. Za wnioskiem głosowali socjaldemokraci, komuniści, hitlerowcy i większość frakcji niemiecko — narodowej. Po ogłoszeniu wyniku głosowania kanclerz Brüning odczytał dekret rozwiązujący Reichstag.

Berlin, 18 lipca. (PAT.). Według komunikatu Bura Wolfa, termin wyborów do przyszłego Reichstagu będzie oznaczony na dzień 14 września 1930. Ponieważ nowoobraną Reichstag musi zebrać się w 30 dni po

wyborach, należy przypuszczać, iż pierwsze posiedzenie Reichstagu odbędzie się w połowie października b. r.

Berlin, 19 lipca. (PAT.). W odzwie podpisanie przez wszystkich członków gabinetu, rząd Rzeszy popieł większość rozwiązującego Reichstagu za unieważnienia zarządzeń preza Hindenburga. Odezwa nazywa większość tę masą wewnętrznie rozdartą niezgodną do ponoszenia odpowiedzialności.

Berlin, 19 lipca. (PAT.). Przychylając się do propozycji gabinetu preza Hindenburg dekretom z dnia 18 lipca wyznaczył wybory do nowego Reichstagu na niedzielę dnia 14 września br.

Aresztowanie komunistów w Przemyslu.

Przemyśl, 19 lipca. (PAT.). W związku z zamierzonymi wystąpieniami komunistów, policja tut. przeprowadziła szereg rewizji, które wydały nadspodziewane rezultaty. I tak u Mikolaja Sanockiego znaleziono komplet przyborów do powiadania i odzwie komunistyczne w języku polskim i ruskim. Na podstawie dochodzeń

stwierdzono, że odzwie drukował wraz z Sokolowskim, Wasyl Rosowski z Pikulic, którego aresztowano. Wielka ilość ulotek o treści antypaństwowej znaleziono u Aleksandra Melwura. W toku takich dochodzeń zostali aresztowani i oddawieni do sądu Chaim Weinberg i Joachim Eisbroch.

Effekt polskich zamierzeń gospod.

Wiedeń, 18 lipca. (PAT.). Nawiązując do memoriału, wręconego onogdy w Biłogrodzie przez posła Rzpłietę Babińskiego rządowi jugosłowiańskiemu w kwestji stworzenia wspólnego bloku agrarnego państw europejskich, zauważają dzisiejsze „W. R. Nachr.”, że blok ten pod kierownictwem Polski byłby właściwie nową ententą międzynarodową, której zadaniem polegałoby na przywróceniu równowagi pomiędzy krajami agrarnymi a przemysłowymi. We dnieśniej wspomnianego dziennika z Belgradu, spotkała się propozycja Rządu polskiego z przyzwaniem przyjęciem tak u czynników miar-

dajnych jugosłowiańskich, jak też w imię opinii publicznej, gdyż projekt polski nie zwraca się przeciw przywiezanemu kartelowi zbożowemu państw nadnaddunajskich. Stojące w bliskim kontakcie z ministrem spraw zagranicznych Marinowiczem pismo „Prawda” zauważa, że propozycja polska posiada charakter defenzywny, a Polsce jako największemu krajowi rolniczemu w Europie należy się przewadnictwo w obronie wspólnych interesów. „W. R. Nachr.” zaopatrują artykuł powyższy tytułem „Blok agrarny pod kierownictwem Polski — bez Niemiec”.

to wszystko jest przeciwne etyce katolickiej, że nie da żadną miarą pozostoi się z jej humanizmem, wtedy głogiego jest bez echa. Bo wolenie nie zasada moralności chrześcijańskiej w naszym życiu publicznym — mówią teoretycy katolickiego nacjonalizmu — rozbroiłoby nas politycznie i kulturalnie. Uwaloby Polakom strawienie nas.

Nie, panowie. Gdybyśmy kierowali się wyłącznie ciasnym egoizmem, nie pragnęlibyśmy po waszej stronie żadnej zmiany na lepsze. Ostatecznie bowiem to, że onogdy wasi młodzieńcy spalili pod Lwowem jakiś inwentarz gospodarczy, lub 10 miesięcy temu wstawili się hamulecmy czynnemu na Targach Wschodnich — to znieścimy, w zamian za to mając — tę olbrzymią

przewagę, jaką jest przeciwnik nicorówny, okrutny, ale pierwotny i niezodolny do wytworzenia rozstrząsających wartości moralnych i politycznych.

Pragnąc podniesienia naszych współobywateli ze stanu anarchji, nie myślimy o walce i jej szansach, ani o własnych interesach. Stajemy na stanowisku ogólnego postępu i pomoczenia ogólnoludzkich dóbr. I chcielibyśmy, aby tak rozumiano nasze intencje w sprawie, podjętej przez jedynę stronnictwo ukraińskie, które ma odwagę prosić o etykę chrześcijańską w życiu publicznym i w wychowaniu narodowemu.

Z gościny

Min. Kwiatkowskiego w Norwegii.

Oslo, 18 lipca. (PAT.). Minister Kwiatkowski był przyjęty wczoraj na dłuższej audjencji przez króla Hakona. Król okazał duże zainteresowanie sprawami gospodarczymi Polski. Podczas obiadu, wydanego w poselstwie, posel Malczewski witał Ministra Kwiatkowskiego, podkreślając łączność floty norweskiej z morzem polskiem. Minister Kwiatkowski stwierdził szybki rozwój wzajemnych stosunków, podnosząc przytem zasługi położone przez posła norweskiego w Warszawie Ditlefa. Po obiedzie goście wjechali samochodami do Kinkan, centrum przemysłu azotowego.

Posel Owsiejenko w Poznaniu.

Poznań, 18 lipca. (PAT.). Jutro w południe przybywa samochodem z Warszawy do Poznania posel nadzwyczajny i minister pełnomocny ZSSR. Owsiejenko, w towarzystwie attaché prasowego poselstwa, celem zwiedzenia w niedzielę Międzynarodowej Wystawy Komunikacyjnej i Turystycznej. Będzie to już druga oficjalna wizyta dygnitarza sowieckiego na Międzynarodowej Wystawie Komunikacyjnej i Turystycznej, bowiem przed tygodniem bawił w Poznaniu z wycieczką konsułów radca handlowy poselstwa Ehrenfeld i konsul Makhoff z Warszawy.

Poznań, 18 lipca. (PAT.). Dnia 2 sierpnia br. przybędzie do Poznania na Międzynarodową Wystawę Komunikacyjną i Turystyczną reprezentacja wywieczka austriacka, zorganizowana przez posła Badera. W wywieczce, liczącej 16 osób, wezmą udział przedstawiciele władz oraz reprezentanci życia gospodarczego Austrii.

Poznań, 18 lipca. (PAT.). W piątek, 23 b.m., przybywa do Poznania na Międzynarodową Wystawę Komunikacyjną i Turystyczną w liczbie 15 osób wywieczka literatów i dziennikarzy z wschodniej Słowacji, zorganizowana przez konsula Wieleżyńskiego. Dnia 6 sierpnia przybędzie druga wywieczka z Koszyc, w liczbie 12 osób, reprezentujących tamtejszy handel i przemysł.

Zabicie groźnego bandyty.

Wino, 19 lipca. (PAT.). W piątek nad ranem w lesie koło Wasiliszek, pow. dzińskiego został zabity przez policjanta groźny bandyta Nestor Jament, który w nocy z 11 na 12 stycznia br. pod Ostryną zabił posterunkowego Polakowskiego.

Katastrofalny tajfun.

Nowy Jork, 19 lipca. (PAT.). United Press donosi z Tokio, iż tajfun poczynił wielkie szkody w mieście Nagasaki i wielu innych miastach w Japonii. Na stacji Kokura spowodował orkan wywołanie się podcigu, przyzem 11 osób zostało rannych.

Dookoła Paneurory.

Uznanie i zastrzeżenia Wielkiej Brytanji.

Londyn, 18 lipca. (PAT.) Odpowiedź rządu Wielkiej Brytanji na memorandum Brianda w sprawie federacji europejskiej, wyraża największe uznanie dla idei rządu francuskiego, zmierzającej do wzmożenia jaknajbliższego współdziałania pomiędzy narodami Europy i zwiększenia środków zapobiegających wybuchowi wojny. Odpowiedź angielska wyraża szczerą nadzieję, że inicjatywa Francji prowadzi do zwiększenia wzajemnego zaufania pomiędzy narodami, wzmożenia współpracy ekonomicznej i zmniejszenia wszelkich przeszkód, tamujących handel międzynarodowy. Zaznaczywszy, że niezawodność i suwerenność każdego kraju winna być uznaną, podobnie jak i pewne specjalne bliskie więzy, łączące poszczególne ugrupowania narodów, odpowiedź stwierdza, że wiele jeszcze można uczynić w celu poprawy sytuacji ekonomicznej, a ponieważ działalność polityczna powinna zmierzać we wzmiennokamionym kierunku, więc rząd Wielkiej Brytanji próbuje propozycję ściślejszej współpracy miarodajnych czynników politycznych i ekonomicznych.

Natomiast, zdaniem rządu angielskiego, nie jest wcale pewne, czy dokładniejsze zbadanie zagadnienia usprawiedliwi pogląd o rzekomej konieczności i celowości stworzenia nowych niezależnych instytucji międzynarodowych. Trudnem jest wyobrazić sobie, aby proponowane instytucje paneuropejskie mogły funkcjonować bez stworzenia zamętu a może nawet rywalizacji, co niewątpliwie doprowadziłoby do zanieżenia autorytetu i skuteczności działania organizacji Ligi Narodów. Dalej odpowiedź wskazuje na niebezpieczeństwo, jakie ekskluzywna Unja Europejska mogłaby wytworzyć, budząc rywalizację i wrocie nastroje pomiędzy poszczególnymi kontynentami, wobec czego podaje myśl, aby zamierzona akcja odbywała się ściśle w ramach Ligi Narodów.

Dofidencja wykazuje, że różne kwestje o znaczeniu ogólnoeuropejskim z wielkiem powodzeniem mogą

być traktowane przez organa Ligi Narodów tak, jak to było u. p. zagadnienie higieny na konferencji warszawskiej w r. 1922, albo u. p. ze sprawą odbudowy gospodarki Austrii i Węgier, wobec czego, zdaniem rządu angielskiego, można stworzyć specjalny komitet europejski w ramach Rady

Jakie wrażenie zrobiła odpowiedź niemiecka w Paryżu.

Berlin, 18 lipca (PAT.) Korespondent „Kölnische Ztg.” dowiaduje się z francuskich kół dyplomatycznych, iż odpowiedź niemiecka na memorandum Brianda wywarła na ogół dobre wrażenie. Co do wzmienników o Rosji sowieckiej i Turcji, to w kołach dyplomatycznych w Paryżu zdają sobie dobrze sprawę z trudności, jakie mogą powstać skutkiem pozostawiania nazwanym związków państw europejskich obywateli państw. Odgłosy dają w Paryżu do zrozumienia, że należy wspólnie z wszystkimi pozostałymi państwami Europy szukać nowych dróg i środków dążących do usunięcia tych trudności.

Francuskie koła nie godzą się jednak absolutnie z głównym punktem niemieckiej odpowiedzi, a mianowicie z problemem bezpieczeństwa i mniejszości narodowych. Myśl ta — pise

Głos francuskiej prasy prawniczej.

Paryż, 18 lipca (PAT.) Niemcy zdają rewizji traktatów, oświadczają arcyprawicowo. Cała odpowiedź Niemiec, pise w dzienniku „Figaro”. p. Andre Chaumeix, ma jedynie na celu rewizję traktatów. Wyrażnie tego oczywiście nie mówią, lecz niema prawie wiersza, w którymby kwestia ta nie była w tej, lub innej formie poruszona. Czyż Niemcy mogą być zadowolone z „wypadku”, dzięki któremu zadołżyli na Traktat Wersalski? Zapytuje w „Liberte”. p. Jacques Bainville. Złoczyłcy zwykli zwalać „wyпадki” na to, co spowodowało nałożenie na nich kary. Skoro zapytywano Rzeszę niemiecką o wypowiedzenie swego zdania

Opinia przedstawiciela wielkiego przemysłu.

Paryż, 18 lipca (PAT.) P. Gignoux, naczelny redaktor „La Journal Industrielle”, organu wielkiego przemysłu, zaznacza, że Berlin kontynuuje w dalszym ciągu bez najmniejszych zmian politykę, którą prowadził od 10 lat. Przy najmniejszej sposobności próbują Niemcy uczynić wyłom w Traktacie Wersalskim. P. Gignoux nie widzi jednak w tem nic złego. Dobrze jest, aby polityka niemiecka była ujawniona. Koncepcja niemiecka Unji wręcz przeciwną jest koncepcji francuskiej. Pierwsza polega na tem, aby walczyć o obecnego status quo Europy poczyni minimalne awantaże dla go-

„Lwistia” niezadowolone z odpowiedzi Niemiec.

Moskwa, 18 lipca (PAT.) Tass. W związku z odpowiedzią Niemiec na memorandum Brianda, „Lwistia” pisa m. in.: „Odpowiedź niemiecka nie nazywa rzeczy po imieniu i udaje, że ich nie zauważa, nie przedstawiając im w ten sposób wyraźnie swoich celów. Odpowiedź zadawała się frazesami o równości oraz jednakowem bezpieczeństwem, co ma oznaczać niesienie zakazu Anschlussu oraz uchylenie ograniczenia zbrojeń niemieckich.

Hasło rewizji Traktatu Wersalskiego, ukryte w uwadze o konieczności zmiany stosunków, pozostaje w sprzeczności z zasadą równości narodów. Tego rodzaju oświadczenie pozbawia note niemiecką charakteru czynnego. Oświadczenie Niemiec, iż nie chcą one wcale brać udziału w kombinacjach,

Ligi Narodów, Zgromadzenia Ligi i organizacji technicznych Ligi i w ten sposób uzyskać niezbędną maszynę dla popierania jak najściślejszego kooperacji europejskiej, unikając równocześnie wszelkich trudności i ryzyka, mogących niechybnie powstać przy swarzaniu nowych instytucji międzynarodowych. Wreszcie odpowiedź angielska proponuje, aby sprawa memorandum Brianda została umieszczona na porządku dziennym obrad najbliższego Zgromadzenia Ligi Narodów.

korespondent — dotyka słabej strony francuskiej polityki zagranicznej. Zresztą ten punkt odpowiedzi niemieckiej Francuzi starają się zbagatelizować, gdyż chodzi o specyficzne niemieckie zapamiętywanie, na które należałoby być zgóry przygotowanym i nie należy go przeto brać tragicznie.

Z zadowoleniem natomiast francuskie koła podkreślają usup, w którym jest mowa iż w obradach wrześniowych w sprawie utworzenia Związku państw europejskich polityka powinna dominować nad sprawami gospodarczymi, jak również te części odpowiedzi, w której rząd Rzeszy utrzymuje, że sprawy natury gospodarczej należałoby rozstrzygnąć m. in. przez bezpośrednie porozumiewanie się przedstawicieli niektórych gałęzi produkcji wszystkich państw w płaszczyźnie międzynarodowej.

prasy prawniczej.

o Europie, nie mogła ona odpowiedzieć inaczej, jak że Europa jest źle zorganizowana. Nieszczęśliwi gracze są wiecnie ze świata niezadowoleni. Niema więc powodu dziwić się odpowiedzi niemieckiej. Wyplwają ona z różnych względów. Ton i sposób wyrażania się jest nawet dość umiarkowany, lecz trzeba pamiętać, że „wyпадki” spowodował odebranie Rzeszy niemieckiej 80 tys. kilometrów kwadratowych terytorjum i nałożenie na nią warunków, ograniczających poważnie jej suwerenność, a prawdziwy sens odpowiedzi niemieckiej będzie wówczas zupełnie jasny.

dowodzi, że dzieło Brianda doznało porażki, „Próba imperializmu francuskiego — pise „Prawda” — uwiecznienie swej hegemonii w Europie drogą utworzenia pod swoją egidą bloku państw europejskich, skierowanego przeciw Ameryce i Z. S. S. R., rozbiła się o istniejące w państwach kapitalistycznych przeciwieństwa”. Dalejżdnik podaje, „Prócz państw działających na rozkaz Paryża i zainteresowanych w utrzymaniu wersalskiego rabunku, żadne państwo nie wyraziło swej pełnej zgody na tworzenie nowej organizacji, która równolegle z Ligą Narodów miałaby wzmocnić kierowniczą rolę Francji w Europie. Żądanie Włoch, Niemiec oraz kilku innych państw, dotyczące włączenia do składu przyszłej Paneurory również Z. S. S. R. i Turcji przytępiła — pise „Prawda” — anowsowiec ostrze Briandowskiego projektu”.

Odpowiedź Jugoslawji.

Białogród, 18 lipca (PAT.) Rząd jugosłowiański odpowiadając na memorandum wyraża uznanie dla idei tworzenia federacji europejskiej a w szczególności dla próby stworzenia nowych metod rozwiązywania problemów interesujących wspólnie wszystkie kraje europejskie, co niechybnie musi doprowadzić do zbliżenia i utrwalenia pokój między narodami. Rząd jugosłowiański zgadza się wziąć udział w konferencji europejskiej mającej się odbyć podczas wrześniowej sesji Ligi Narodów w Genewie. Zdaniem rządu jugosłowiańskiego organizacja Europy pozostać musi pod protektorem Ligi Narodów, albowiem nigdy nie powinna się znaleźć w sprzeczności z tą najważniejszą organizacją narodów jaką stanowi geneńska instytucja Ligi Narodów. Dalej odpowiedź jugosłowiańska podkreśla konieczność utworzenia specjalnego sekretariatu, któryby badał wszystkie problemy europejskie i przygotowywał konferencje europejskie. Zdaniem rządu jugosłowiańskiego istnienie problemów interesujących wspólnie wszystkie państwa Europy, napełniając usprawiedliwia inicjatywę Brianda.

Hindenburg wyjechał do Nadrenji.

Berlin, 18 lipca. (PAT.) Prezydent Hindenburg wyjechał wczoraj do Nadrenji, gdzie odbędzie uroczystość objazd terenów okupowanych.

Wskutek wypadków związanych z rozwiązaniem Reichstagu i wyznaczenia nowych wyborów, kanclerz Bruening nie weźmie udziału w podróży prezydenta.

Zanik prasy komunistycznej.

Paryż, 18 lipca. (PAT.) Oficjalny organ partii komunistycznej „Humanite” zawiadamia swych czytelników, że ze względu budżetowych muszyno jest w ciągu dwóch miesięcy zmuszować się tylko trzy razy na tydzień na 4-ch stronach, zamiast 5 razy na tydzień na 6-ciu stronach, jak dotychczas.

Źródło ropy naftowej w Tucholi?

Warszawa, 19 lipca. (PAT.) „Express Poranny” przypisuje sensacyjną dotychczas jeszcze całkowicie niesprawdzone wiadomość o odkryciu źródła ropy naftowej w Tucholi. Według informacji „Expressa Porannego” ropę odkryto przypadkowo w jednej ze studni miejskich.

Wobec pogłoszek o odkryciu nafty w Tucholi, przedsięwzięte mają być badania ze strony firmy Nobel oraz przez odpowiednie władze.

Stahlhelm triumfuje!

Berlin, 18 lipca. (PAT.) Według doniesienia naczelnego kierownictwa Stahlhelmu, powstał dziś w okręgu przemysłowym Nadrenji Związek krajowy Stahlhelmu pod nazwą Westmark. Kierownictwo liczy się z postępem ruchu w obu sferach ewakuacyjnych w okresie zakazu tworzenia organizacji Stahlhelmuowej i sądzi, że Związek Westmark będzie obejmował 8 organizacji dzielnicowych, z odpowiednią ilością grup lokalnych. Naczelne władze Związku wysłały telegram dziękczynny do prezydenta Rzeszy Hindenburga. Telegram ten zapowiada między innymi, że dla powitania prezydenta w Moguncji dnia 20 bm. wystąpią wszystkie ich chorągwie z odpowiednią eskortą.

Dnia 27 bm. odbędzie się wyjazd do 10 miejscowości nadrenskich wszystkich ich organizacji dzielnicowych Stahlhelmu.

Nowy „kulacki manewr”.

Moskwa, 18 lipca. (PAT.) Z niektórych rejonów Rosji sowieckiej donoszą, że chłopci przystąpił do podziału między siebie zboża na pniu, dowodząc, że „siad można raz, ale zbierać trzeba oddzielnie”. Tego rodzaju postępowanie sprawy rozbiła naturalnie cała struktura Komhozu, to też władze sowieckie ostro występują przeciw temu, jak nazywają „nowemu kulackiemu manewrowi”.

spodarki międzynarodowej i bezwzględnie uniemożliwić rosyjskiej, która osiągnęła mają Niemcy. Druga chciałaby zorganizować gospodarkę europejską w ramach istniejącego statutu politycznego. Francja poczyniła poważne ofiary pod względem materialnym i duchowym w celu ułatwienia tego położenia. Dowodem tego jest przyjęcie planu Younga i przedwczesne opóźnienie Nadrenji. Broniliśmy tej koncepcji szczerze, pise autor. — Nie żałujemy tego wcale, lecz występujemy przeciwko znieszczeniu, którym koncepcja ta podlega obecnie.

skierowanych przeciwko mocarstwom nieeuropejskim, nie może zmienić tego faktu, iż Briand usiłuje stworzyć unję europejską w celu wzmożenia stanowiska Francji wobec wielkich mocarstw światowych.

Uwaga co do niedopuszczalności pozostawienia na boku Sowietów i Turcji wskazuje na to, że polityka Niemiec nie uchyła się od użytkowania wpływów tych mocarstw, jako czynnika rewizji Traktatu Wersalskiego. Jednakże znaczenie tego kroku politycznego Niemiec da się dopiero ocenić z racji stanowiska, jakie Niemcy zajmą względem konferencji wrześniowej, o ile Turcja i Związek Sowietów nie zostaną zaproszone, mimo propozycji niemieckich.

„Mocne słowa” moskiewskiej „Prawdy”.

Moskwa, 18 lipca (PAT.) Omawiając dotychczasowe odpowiedzi róż-

nych rządów na projekt Brianda, dotyczący Paneurory, prasa sowiecka

Jak świętował Paryż rocznicę zdobycia Bastylji.

(Korespondencja „Gazety Lwowskiej”).

Paryż, w lipcu 1930.

Dzień 14-go lipca obchodzony jest uroczystość w całej Francji. Święto narodowe upamiętnia zdobycie szturmem Bastylji w roku 1789-ym. Zdobycie szturmem? Tak głosi legenda bohaterska, prawda zaś historyczna brzmi nieco inaczej. Prozaiczniej i mniej pięknie... Garnizon Bastylji składał się wogóle z 82-ich inwalidów i 40-tu gwardistów szwajcarskich, lecz twierdza uchodziła za niezdobytą — miała potężne mury, liczną artylerię i masę amunicji. To też urobiono w karabinu tłum, do którego przyczepili się oddziały gwardji francuskiej, szturmowali od samego rana bezskutecznie. Pod wieczór dopiero, komendant de Launay, pragnąc uniknąć przelewu krwi, zgodził się kapitulować na słowo honoru Huliń'a i Helego, dowódców oblegających, pod warunkiem, iż załoga opuści fortecę bez żadnych przeszkód. W przeciwnym razie, on, de Launay, własnoręcznie wysadzi całą Bastylję w powietrze przy pomocy 20.000 funtów prochu, znajdujących się w podziemiach. Warunki zostały przyjęte. Lecz nie dotrzymane: wbrew nadludzkim wysiłkom i Huliń'a i Helego rozamiętniony tłum rzucił się na nieszczęsnych inwalidów i szwajcarów, wymordował w sposób okrutny większość garnizonu. Głowę biednego de Launay'a zatknęto na pikę.

Późną nocą dowiedziano się w Wersalu o tragicznych losach Bastylji, która, nieposiadając istotnego znaczenia strategicznego, była wymownym symbolem absolutyzmu królewskiego. Książę de La Rochefoucauld wszedł — jako dostojnikowi dworskiemu przysługiwało mu to prawo — do sypialni monarchy i opowiedział królówi dzieje tego dnia. „A więc, to bunt?”, zawołał, porywając się z pościeli, Ludwik XV-ty. „Nie, Najjaśniejszy Panie, to rewolucja...”, poprawił go książę de La Rochefoucauld. Miał słusność: dzień 14-go lipca otoczony został aureolą bohaterskiej legendy — jest świętem narodem Republiki francuskiej.

Dzisiejszemu obchodowi nadano wyjątkowo uroczysty charakter. 14-ty lipca 1930 roku upamiętnia mianicie 141-ście rocznicę zbuznienia Bastylji, niegdyś miało to sui generis posmak romantyzmu, a za romantyzm jest teraz bardzo modny, więc też przed Prezydentem Rzeczypospolitej defilują na paradzie oddziały wojsk poprzebierane w uniformy tej epoki malow-

niczej. Nierówno przed p. Doumergue'm, ale i przed Jego Wysokością Achmedem Paszą, bejem Tunisu, oraz przed 40-tu dostojnymi kaidami arabskimi Algieru! Doświadczenie wykazuje, że takie rewje wojskowe trafiają do wyobraźni egotyzycznego zwalacza audytoryum dzisiejszego. I posiadają pierwszorzędne własności pedagogiczno-polityczne.

Począwszy zaś ludek paryski, który nie wnika w mocarstwowy sens wspaniałej parady, przysłga się maszerującym wojskom z bezinteresowną przyjemnością gapia rozmiłowanego w ulicznych widowiskach. A widowskie i zabaw jest dziś bez liku! I co dla oszczędności Francuza najważniejsze — bezpłatnych. Może pójść do jednego z teatrów rządowych, może przysłuchiwać się koncertom publicznym, może tańczyć na specjalnych estradach, może przypatrywać się bajecznym fajerwerkom, może hulać całą dzień i całą noc do upadłego. Tembardziej, że pogoda dopisuje wyjątkowo. Za dobrze nawet, zdaniem właścicieli restauracji i kawiarni, którzy, w przewidywaniu lipcowych upałów, przygotowali olbrzymie zapasy wszelkiego rodzaju trunków dla tańczących na każdym placu par niestrudzonych. A tu, jak na złość, panuje od rana przygnienny chłodek! Przykrzy zawód spotkał również i muzykantów ulicznych, w niejednej bowiem kawiarni, przekształconej na ludowy

PRAWDZIWE BURBERRYS

SLYNNIE PŁASZCZE
NIEPRZEMAKALNE.

WYŁĄCZNY SKŁAD

A LA VILLE DE PARIS

GABRYEL STARK

LWÓW, PL. MARJACKI 11.

„dancing”, przgrywa gramofon, lub radio z głośnikami. Ilu „taperów” i skrzypków opłakuje postępy techniki! Dla nich 14-ty lipca już nie jest radosny dzień...

Rozjaśnione natomiast twarze mają właścicieli karuzel, strzelnic, loteryj, cyrków i menażeryj wędrownych, od których roją się dziś ludowe przedewszystkiem dzielnie Paryża. A przecież w tym roku Paryż jest bardziej pusty, jak zazwyczaj, o takiej porze bywa. Bo zdarzyło się, że 14-ty lipca przypada w poniedziałek, wobec czego już w sobotę krocie zatwardziałych mieszczuchów wyjechały, na trawki! Pociągami, tramwajami, statkami, samochodami, rowerami... wyruszyli, obławowane przenajniejmiem konserwami, butelkami, gramofonami: „Na lono narty!”... Na wszystkich dworcach ścis, tok, ruch, wrzawa nie do opisania. Biedni kolarze! — przeklinają święto narodowe...

Mój concierge też obchodzi rocznicę zbuznienia Bastylji; rozsiał się w wygodnym fotelu przed bramą, czyta gazetę, pili fajkę i od czasu do czasu sięga po szklankę z winem. Dolce far niente. Może najprzejmiejniej spędza dzień 14-go lipca...

Z. Kl.

Trzy referaty na wieczorze dyskusyjnym u p. Prezydenta Rzplitej.

W czasie wieczoru dyskusyjnego, poświęconego omówieniu potrzeb Województwa północno-wschodnich, który odbędzie się w pierwszych dniach września u p. Prezydenta Rzplitej na Zamku Warszawskim, wygłoszone zostaną trzy referaty.

Referat ogólny obrazający stan i warunki gospodarcze Województwa

wileńskiego i nowogródzkiego, wygłosi prof. Zawadzki. Drugi referat z zakresu potrzeb przemysłu, handlu i rzemiosła w tych Województwach opracuje prof. Ruciński. Tematem trzeciego referatu będą potrzeby rolnictwa Województw północno-wschodnich; referent wyznaczony zostanie w najbliższych dniach.

Sejm pruski nie będzie rozwiązany.

Berlin, 18 lipca. (PAT). Biuro Wolffa donosi w sprawie krążących wiadomości o mającym nastąpić rozwiązaniu Sejmu pruskiego, że w miarodajnych kołach oświadczają, iż o

rozwiązaniu takiem nie może być mowy, ponieważ sytuacja polityczna Prus nie daje najmniejszych ku temu powodów. Sejm pruski w październiku br. podejmie swoje normalne prace.

Sklep firmy
A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PL. MARJACKI 11.
przez lipiec i sierpień
zamknięty od 1-3 godz.

LEON BARBAR.

Polacy w sądownictwie i adwokaturze bułgarskiej. (Wspomnienia).

Lierba ich niewielka. W ciągu pół wieku życia politycznego wolnej Bułgarii w walce o egzystencję, pozostawili oni ślady w archiwach rządowych górcznej Bułgarii i w pamięci pozostałych przy życiu rodaków.

1) **Przewłocki**, były główny prokurator przy najwyższym sądzie w byłej wschodniej Rumelji (w r. 1879), osobistość wysokiego prawniczego wykształcenia, skończył bowiem prawo w Paryżu. O pięknych bładych rysach twarzy i czarnej brodzie, niestety nie cieszył się długim wiekiem stanowiącym z powodu choroby. Kupił był sobie las w okolicach Błowiadzi. Wiosną przy koleji żelaznej Konstantynopoli-Sofii. Wdową z dzieckiem (synem) po śmierci c. p. Przewłockiego żyła w Parwzu i toczyła długie lata proces o ten majątek nieboszczyka aż go narazicie węgla. Był więc pierwszy prokurator najwyższego trybunału w byłej wschodniej Rumelji czyżby dzisiejszej Tracji — Polakiem. Syn jego dziś musi gdzieś być w wolnej Ojczyźnie, ale o nim nie pewnego nie słyszałem.

2) **Roman Soczyński**. Pierwszy prokurator sądu apelacyjnego w Wschodniej Rumelji. Brał udział w redagowa-

niu ustaw organizacyjnych kraju i był adwokatem kolegi barona Hirsza. Później przystąpił do partji liberalnej i, p. dra Radosławowa i był też obrońcą tego i jego kolegów partyjnych w procesie politycznym przeciwko Radosławowowi przed sądem państwowym. Proces toczył wtedy demokracja przeciwko rządowi Radosławowa. W ciągu swego długoletniego praktyki c. p. Roman Soczyński został zamianowany szambelanem Ojca Świętego w Rzymie. Kilka lat przed śmiercią był prezesem kolonii polskiej w Sofii, a przedtem towarzysząc „wzajemnej pomocy w Płowdiwie”, które miało i ma la bibliotekę. Jest pochowany na cmentarzu katolickim w Sofii.

3) **Sewerny Skrzyżowski**, adwokat w Płowdiwie i Sofii, redaktor gazety francuskiej w Sofii. Wysocki, smukły, zawsze bardzo elegancki i bardzo uprzejmy. Przechodził, jak nam opowiadał, różne koleje życia. Najpierw był tomiistrzem u Sadyka baszy (Czajkowskiego), walczył przeciw dążeniom ówczesnej Rosji i żył po wojnie rosyjsko-tureckiej jako pewien w Konstantynopolu, utrudnił się apokaterstem. Czyżby uczył na apokaterza —

nie mogłem sprawdzić. Uchodził za apokaterza i mówił ślicznie po francusku. Na ulicach Stambułu jednego dnia spotkał dziwczynek podłoka, późniejszą swą żonę, która już miała zająć miejsce u Sadyka baszy, walczył z nią i z jej rodziną. Było to dzieło naturalne, naturalne, które nie znalazło rodziców, a była wychowanką jakiegoś pastora ewangelickiego Rosenberga, którego także później poznałem osobicie. Po wojnie wie rosyjsko-tureckiej (1879 r.) państwo Skrzyżowski p. Sewerny i p. Eliza przenieśli się do Płowdiwa, gdzie pan Skrzyżowski zajmował się adwokaturą. W tych czasach w wschodniej Rumelji i w całej Bułgarii wogóle każdy obywatel, który umiał czytać i pisać, mógł zostać adwokatem, bo prawo to przysługiwało gmina miasta. Jeżeli ktoś miał kilku dobrych znajomych w radzie miejskiej i burmistrza, (w tych czasach składała się rada z rzemieślników, rolników, malych kupców), mógł zostać adwokatem, w gminie spisany protokół, że na posiedzeniu tego i tego dnia rada miasta udzieliła prawo adwokatury p. naprz. Sewernemu Skrzyżowskiemu. Pani Eliza była prawdziwą pięknością. Mówiła po angielsku, francusku, niemiecku, turecku i grecku, jakby należała równocześnie do pięciu tych narodowości. Wiele była bardzo dobrą współpracowniczką swego męża — mecenas. Po polsku się nauczyła później, ale ni-

gdy nie mówiła dobrze. Byłem nieraz na obiedzie u państwa Skrzyżowskich i słyszałem rozmowę, którą s. p. małżonkowie toczyli tylko po francusku.

Mecenasowi s. p. Skrzyżowskiemu powiódł się świetnie. Zarabiał dobrze, nawet grube pieniądze od Turków, którzy opuszczając Bułgarię po wojnie rosyjsko-tureckiej sprzedawali swe dobra tak zwane „czyliczy” za bezcen i przytem potrzebowali adwokata, człowieka zaufania. Jako były oficer turecki miał stosunki i umiał sobie jednak sympatję bejów tureckich i dlatego jako adwokat zarabiał dużo. W motywach wyroków kasacyjnych czytelnik dziś jeszcze może wyczytać obrony s. p. Skrzyżowskiego nawet z terminologią prawa rzymskiego, jak n. p. „bona fide”, „titulus”, „corpus”, „animus” i t. p. Są to dowody, co potrafił osobista pilność i zdolność Polaka, który się wcale na prawnika nie uważał, a w tych mowach przed sądem zdumiewał słuchaczy i sędziów wiedzą prawniczą. Wiele Bułgarów nie wiedziało dłuższy czas, czy to nie jest jakiś wybitny prawnik z Paryża, tak pynśnie władał francuszczyzną.

Państwo de Skrzyżowskich (bo tak lubiła p. Elżbieta siebie nazywać) żyli w pięknych salonach, gdzie panował miao grała na fortepianie i czytała romanse Aleksandra Dumasa' i Żyła itp. Do mnie zawsze mówiła po niemiecku: Mein Kind. Ale nie zawsze był świętym w rodzinie Skrzyżowskich. Pan mecenas lubił grać w „winta” i przy-

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 19 lipca 1930.

MIANOWANIA URZĘDNIKÓW W RADACH SZKOLNYCH POWIATOWYCH.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Lwowskiego zamianował z dniem 1 lipca 1930 r. w Radach Szkolnych Powiatowych adiunktami kancelaryjnymi w X stopniu służbowym kancelistów: p. Józefa Malinowskiego w Gortkowie, p. Władysława Jelinek w Jaworowie, p. Władysława Palmarowicza w Skalicie, p. Antoniego Danczewicza w Śniatynie, p. Feliksa Moszczyńskiego w Stanisławowie i p. Edmunda Derczyńskiego w Złoczowie, nadto adiunktami kancelaryjnymi w IX stopniu służbowym, adiunktów kancelaryjnych X stopnia służbowego: p. Stanisława Chytle w Sanoku i p. Janinę Kaucką w Radziechowie, oraz zastępczym IX stopnia służbowego p. Franciszka Szombore w Krośnie.

MIANOWANIA NA STANOWISKA KIEROWNIKÓW PUBLICZNYCH SZKOŁ POWSZECHNYCH.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego zamianowało w drodze konkursu z dniem 1 sierpnia 1930 r. p. Jana Fiałę, nauczyciela 5-kl. publ. szkoły powz. w Gologórach, powiatu Złoczów, kierownikiem tej szkoły, p. Dymitra Saldara, kierownika 3-kl. publ. szk. powz. w Łuce, powiatu Horodenka, kierownikiem 4-kl. publ. szkoły powz. w Torkach, powiatu Sokal, p. Eustachego Kotowicza, nauczyciela 5-kl. publ. szkoły powz. w Hnidyżewcu, powiatu Żydaczów, kierownikiem tej szkoły, i p. Kozmę Szydora, nauczyciela 3-kl. publ. szk. powz. w Stulsku, powiatu Żydaczów, kierownikiem tej szkoły.

PRZENIESIENIA W SZKOLNIC- TWIE POWSZECHNEM.

Rada Szkolna Powiatowa w Krośnie przeniosła z dniem 1 września 1930 r. na własną prośbę p. Gertrudę Myskowską, nauczycielkę 1-kl. publ. szkoły powz. w Mszanie do 4-kl. publ. szkoły powz. w Lubatowie.

szedł czy, że przegrał nawet własny dom. Znow jakiś czas trudności zarobkowe i znów powołenie.

Kancelaria mecenas Skrzyżkowskiego mieściła się w jednym tak zwanym „Iłanie” (t. i. hotelu tureckim) nad brzegiem Marcy w Płodwinie... Były to dwa pokoje, jeden dla pisarzy (solicytatorów), a drugi dla samego mecenasu lub dla grać w „wint’a” i przywlekać i biblioteka Towarzystwa wia jennej pomocy. Będąc wtedy uczniem VI kl. gimnazjalnej w Płodwinie, miałem dostęp jako Polak, do tej biblioteki. Porzeżałem historię Skłossora w przekładzie polskim. Jeden z solicytatorów mecenas otwierał szafkę i bardzo uprzejmie podawał mi żądane książki. W tymże mecenas Skrzyżkowskiego pracował dwaj jego towarzysze broni z czasów Kasańskich (Sadyka bszar) pp. Geza i Piotrowski. Obydwa pomagali swojemu szefowi w pisaniu podań do różnych urzędów. Mecenas Skrzyżkowski jeździł w sprawach sądowych i do miast sąsiednich jak T. Bazarzik, Słwien i t. d. najuprzejmiej przyjmowany przez Turków. Niedługo przed wojną bałkańską p. Skrzyżkowski przyniósł się do Sofii, a później do Warny. Requiem aeternam mułkonkom zacznym i prawdziwym Polak. 4. p. Elżbieta i Sewerynowi Skrzyżkowskim. Syn ich Maurycy żył jakiś czas w Paryżu, a córka Walentyna wyszła za mąż w Warnie. Losy jej są mi nieznane.

Sofia, w lipcu 1930.

Konkurs awionetek.

Berlin, 18 lipca (PAT.). Wczorajem w czwartek 17 bm. ilość samolotów przybyłych na lotnisko Staaken zaczęła wzięcia udziału w tegorocznym konkursie międzynarodowym wyniosła 52. O godzinie 19 przybyła pierwsza szwajcarska maszyna z pilotem Pierroz. Za nią polska Rutkowskiego Nr. 1. P. 6 S. 2. O godzinie 20.30 wyładowała pilotka angielska Miss Spooner, która z dobrym skutkiem brała udział w konkursie zeszłorocznym. Ostatni przybył w czwartek do Staaken Franciszka. Komisja techniczna, składająca się głównie z członków Instytutu badań technicznych w Andlershof, prowadziła wstępne badania awionetek, bez przerwy. Mimo to udało się do tychczas zbadać załedwie 22 aparaty. Do popołudnia 18 bm. t. znaczy do zamknięcia zapisów pozostaje jeszcze do zbadania przeszło 40 maszyn.

Warszawa, 18 lipca (PAT.). Dzienniki podają, że znany konstruktor sierżant Działowski, który wystartował wczoraj na awionetce DKD, z Krakowa do Warszawy padł ofiarą wypadku pod Warszawą. Silnik odmówił posłuszeństwa, Działowskiemu nie udało się spłanować i runął z awionetką na ziemię. Z pod ciężarów awionetki ciężko rannego wydobyli więsniacy. Działowskiego przewieziono do szpitala w Koszlinie.

Berlin, 18 lipca. (PAT.). Jak donosi sekretariat generalny Aeroklubu w Berlinie, dziś o godz. 12 zostali zamknięte zgłoszenia awionetek na rajd międzynarodowy. W rajdzie weźmie udział 12 polskich awionetek, na ogólną liczbę 62 zgłoszonych aparatów. Przeważają aparaty niemieckie.

Berlin, 18 lipca. (PAT.). Według doniesień Międzynarodowego Kierownictwa sportowego konkursu awionetek, król. hiszpański wyznaczył nagrodę honorową w postaci cennego pucharu. Dalsza nagroda honorowa ustanowiona została przez polskie Ministerstwo komunikacji, wreszcie Ministerstwo gospodarki Rzeszy wyznaczyło nagrodę pieniężną w wysokości 1.000 mk.

Berlin, 18 lipca. (PAT.). Punktualnie o godz. 12 w południe na lotni-

sku w Staaken zamknięto zapisy maszyn do europejskiego konkursu awionetek. Liczba uczestniczących w locie okrężnym po Europie, wynosiła ogółem 60 aparatów, w ten 30 niemieckich i 30 zagranicznych, a mianowicie 12 polskich, 7 angielskich, 6 francuskich, 3 hiszpańskie i 2 szwajcarskie. W ten sposób Polska pod względem liczebności stoi na drugim miejscu bezpośrednio po najliczniejszej grupie niemieckiej.

Berlin, 18 lipca. (PAT.). W sprawie przysposobienia ludownia pod Kransztadt pilota P. Rutkowskiego, pilotującego aparat P. 6, wyjaśniło się, że ten straciwszy kurs wskutek wady budosi i natrafivszy na burzę, musiał lądować. Uzupełniliśmy swój ładunek, p. Rutkowski wstawił wczoraj o godz. 17.40 z Kransztadt i przybył do Staaken o godz. 19.10, lądując się popołudniu w Tempelhofe. Obecnie na maszynie Rutkowskiego zmontowano nowa busole.

Berlin, 18 lipca. (PAT.). Dziś o g. 9.15 rano wyładował na lotnisku w Smacken 12-ty lotnik polski, p. Lewoniewski, startując na maszynie E. 7. Pogłoska o jego wycofaniu się z lotu jest fałszywa. Tłumaczy się ona tem, że Lewoniewski musiał z powodu defektu motoru lądować. Lewoniewski odleciał wczoraj z Białej Podlaskiej i w dwóch etapach przybył wczorajem do Poznania, skąd następnie dziś o g. 7 rano odleciał do Berlinu.

W ciągu dnia dzisiejszego trwało dalej na lotnisku w Staaken ważenie maszyn biorących udział w tegorocznym locie okrężnym, stemplowanie i plombowanie części konstrukcji, których nie wolno wymienić podczas lotu. Wzwanie i kwalifikowanie maszyn polskich nie jest jeszcze ukończone. Termin ukończenia tych prac ubiega jutro w południe. Dziś popołudniu odbyła się poza tem odprawa lotników biorących udział w rajdzie awionetek. O godz. 9 wczorajem niemiecki Aeroklub urządził wieczerzynę powitalną dla uczestników konkursu, prasy niemieckiej i zagranicznej, oraz zaproszonych gości.

VII. Międzynar. Kongres

Komitetów zwalczania handlu kobietami i dziećmi.

W dniach 7—10 października rb. odbędzie się w Warszawie VIII Międzynarodowy Kongres Komitetów Walki z handlem żywym towarem. Na Kongresie tym mają być zobrazowane metody pracy, dotychczasowe wyniki, ruderznie opracowane wnioski, które pódją pod obrady Komisji Ligi Narodów.

Jeżeli się weźmie pod uwagę wyjątkowe warunki polskie oraz masową emigrację zarobkową, to łatwo spotrzeć, że największe niebezpieczeństwo w tej sprawie zagraża Polsce. Potwierdzają to materiały sprawozdańce Komitetów, zwalczająca amerykańskich oraz nasze własne spostrzeżenia: faktem zatem jest, że olbrzymia większość „żywego towaru” na rynek światowy wychodzi z Polski. Taki stan rzeczy stwarza konieczność jak największego zainteresowania się społeczeństwa polskiego sprawą obydnego i zbrodnictwa handlu.

Dobrze się wie, stało, że najbliższy Międzynarodowy Kongres, w którym biorą udział prócz Międzynarodowego Biura Ligi Narodów i Komitetu kilkunastu państw całego świata, odbędzie się w Warszawie, bo wyplynie to niewątpliwie na uwadomienie ogólne naszego społeczeństwa, które poznawszy istotę i ogrom dla wydanytej kupi się w zorganizowanej walce z tą plagą Polski.

Kongres przy poparciu władz państwowych organizuje Warszawski Komitet, który skupi najpoważniejsze organizacje kobiece.

Przedmij uzyskało o p. Prezydentowej łaskawe przyjęcie protektoratu nad Kongresem.

Prace organizacyjne w toku. Biuro Kongresu mieści się w lokalu Komitetu Walki z handlem żywym towarem i dziećmi w Warszawie przy ulicy Zgodna 6 tel. 107-65.

O niezmniejszanie granic Województwa krakowskiego.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie opracowała obszerny memoriał, wskazujący konieczność pozostawienia dotychczasowych granic Województwa krakowskiego, a nawet powiększenia jego terytorium kosztem Województwa śląskiego.

Memoriał ten przedłożony będzie w najbliższym czasie Komisji dla usprawnienia administracji publicznej, która, jak wiadomo, opracowuje projekt przyszłego podziału administracyjnego Państwa.

Nowe czasopisma.

W miesiącu czerwcu r. b. powstało w Polsce 33 nowych czasopism, z tego 17 pism zarejestrowano w Warszawie, po 3 w Krakowie, Stanisławowie i Wilnie, 2 w Poznaniu oraz po 1 w Katowicach, Lublinie, Brzeżcu nad Bugiem i w Drusienikach.

Powody kryzysu polskiego rolnictwa.

Paryż, 18 lipca (PAT.). W dzienniku „Ere Nouvelle” deputowany Gaston Lalanne, przewodniczący komisji rolniej Izby deputowanych rozprauje w dłuższym artykule przyczyny, które wywołały obecny kryzys rolnictwa polskiego. Są one natury ogólnoswiatowej i specyficznego miejscowej polegając na dewastacjach, które wywołała w Polsce wojna oraz na braku kapitałów i wroście kosztów produkcji. Autor wylicza szereg środków, które Komitet Ekonomiczny Ministrów przedsięwzięć w tej sprawie i wyraża przekonanie, że potrafią one zaradzić kryzysowi.

Co się dzieje w Żyrardowie?

Warszawa, 19 lipca. (PAT.). W związku z zaprzeczeniem powstałem od pewnego czasu w zakładach Żyrardowskich, dzienniki podają, że wczoraj na terenie Żyrardowa panował zupełny spokój. Stan zatrudnionych w zakładach pozostał bez zmiany. Pracuje 1200 robotników. Między zatrudnionymi i tymi, którzy jeszcze pracy nie otrzymali, do żadnych zażąd nie doszło.

Państwowy Urząd Pośredniczący Pracy rozpoczął w dniu wczorajszym rejestrację bezrobotnych, która jest prowadzona w trzech punktach miasta.

Dzienniki podają nadto za agencją „Iskra”, że polscy członkowie Rady nadzorczej zakładów Żyrardowskich pp. Potocki i Sobolewski, złożyli

mandaty członków tej rady. Motywy tego kroku nie zostały ogłoszone. Komunikat „Iskry” wyraża przypuszczenie, iż polscy członkowie Rady nadzorczej uznali za niemożliwe dla siebie solidaryzowanie się ze statutowym

Warszawa, 19 lipca. (PAT.). „Kurier Poranny” donosi, że wskutek interwencji starosty powiatu błońskiego, Wojewoda warszawski Twardo wyjechał w Ministerstwie Pracy i Opieki społecznej 20.000 złych na jednorazową zapomogę dla bezrobotnych w Żyrardowie. Zapomoga rozdzielona będzie pomiędzy bezrobotnych obarczonych rodziną. Wypłata ukończona będzie w najbliższych dniach. Władz zakładów Żyrardowskich i dlatego ustąpił z Rady.

Komunistyczne zabiegi

o zdobycie wychodźstwa polskiego w Niemczech.

Warszawa, 19 lipca. (PAT.). „Gazeta Polska” zwraca uwagę na wzmożoną akcję propagandową uprawianą przez komunistów niemieckich wśród wychodźstwa polskiego w Niemczech liczącego obecnie około 150.000 osób. Komunistki niemieckie działają według wskazań z Moskwy, przeprowadziły w roku ubiegłym specjalną akcję przygotowawczą celom zorganizowania werbunku polskich robotników rolnych do swoich związków zawodowych. Rozpoczęto od rozdawania

wśród robotników polskich ulotek komunistycznych w języku polskim. Dalszym etapem było organizowanie wśród wychodźstwa polskiego t. zw. jacek. Obecnie uprawia się werbowanie do komunistycznych związków robotników rolnych, które naogół nie ma powodzenia. „Gazeta Polska” zaznacza, że robotnicy polscy w Niemczech w wielu wypadkach sami zwalczają wpływy agitacji komunistycznej.

KRONIKA

LIPIEC
9
Sobota

KALENDARZ
Rz.-kat. Wincentego
Gr.-kat. Ananazja

Wschód słońca 6 h 35
Zachód „ » 10 21
Dzień 14 h 20
Noc 10 h 21

LWOWSKA

TEATR WIELKI.
Sobota, 19 lipca, o godzinie 8-mej wiecz.:
„Dziwny świat Szwjck” — ceny znizone — przedostatni występ dyr. Czarnowskiego.
Niedziela, 20 lipca, o godzinie 8 wiecz.:
„Dziwny świat Szwjck” — ceny znizone — ostatni występ dyr. Czarnowskiego.
Poniedziałek, 21 lipca, o godzinie 8 wiecz.:
„Rym”, promisy, zabawy, wazne. Gościny występy J. Krygera i Suchieckiego, oraz pożądanego Ireny Ladosiowej.

PALCIE tylko

Premjera „Rywal”, sensacyjny sztuk amerykańskiej, która otrzymała się na scenach zagranicznych i polskich niewymownie sukcesem, odbędzie się niedołatwie w poniedziałek, dnia 21 bm. w Teatrze Wielkim. Główna treść nowost wczelstwowego repertuaru, pełna osiadłego dowcipu i doskonałe narysowanych typów, otrzyma na naszej scenie doskonałą obsadę z pp. Jerzym Rygiorem, b. dyr. teatru m. w Toruniu i p. Suchieckim, art. teatrow warszawskich, w rolach czelstowych. Partnery ich w żywiołowej, pełnej życia francuskiego humoru i temperamentu, rol. Charmaniny, będzie p. Irena Ladosiowa, utalentowana artystka, której doskonałe kreacje na dupo pozostaną w pamięci Lwowa, z którym p. Irena łączy się na czas dłuższy.

TEATR MAŁY.
Sobota, 19 lipca, o godzinie 8-mej wiecz.:
Występ zespołu jazzowego k. Petersburgskiego oraz art. warsz.
Niedziela, 20 lipca, o godzinie 8 wiecz.:
Ostatni występ zespołu jazzowego k. Petersburgskiego oraz art. warsz.
Poniedziałek, 21 lipca Teatr Mały zamknie.

REPERTUAR KINOTEATROW.
APOLLO: „Kobiet i żywo!”, film dwukrotnie nowy, dowcipny, z ciekawymi i sławnymi aktorami.
CASINO: Hollywood, świat cieni i sław oraz Księżna Liza Koburna.
CHIMERA: „Kryż życia”.
COLOSSEUM: Z powodu rekonstrukcji, kino nieczynne.
KOPERNIK: „W nocnym lokalu” i „Bunt zmysłów”.
LEW: Z powodu odnowienia sali i instalowania aparatu dwukrotnie kino zamknięte.
MARYSIENKA: „W nocnym lokalu” i „Bunt zmysłów”.
MARYSIENKA: „Republika piratów”.
OAZA: „Szpiezy”.
PALACE: „Dobre skrojony frak” i „Upiór zstepu” — film dwukrotnie.
PAN: „Miłość”.
STYLWY: „Wino miłości” i „Co to jest miłość?”.

Dziś w sobotę i jutro w niedzielę — jedyne występy zespołu artystów „Morskiego Oku” i „Qui pro quo” — z udziałem wybitnego humorysty Waltera, znanego piosenkarza, Karłowicza, Rykielę, Kucharskiego i innych. Program obejmuje największe zlagierio bezczelności, nadozwolnienosci sketce i pierzaczki, które przedkładać na scenie nie niewątpliwie są ciekawym i sławnym i sensacyjnym i zabawie — bardzo ważne w dziedzinie starożytności żywcem. Reszta bilietów wstępu do nabywa w kinie Kopernik lub w kasie „Colosseum” (Teatr Nowości).

DOKAZNE POGOTOWIE KRAWIECKIE.
Przy ulicy Piłsudskiego 13a otworzone zostało dotychczas pogotowie krawieckie „Eliot Express” które na wzór metropolii światowej, posiada nowoczesne i czyste i przysięgło chęć najbardziej zmięknąć gardłobro. Przedsiębiorstwem firmy fachowcy, którzy wiedzą fachową nabyli długolugą praktyką zagranic. Rolnicy, którzy się wosnowo, precyzyjnie i natychmiast pochwyczą od zło zych 3 — 5.

STOLECZKA
Pan Premier przyjął wczoraj Ministra Spraw Wewnętrznych Sławoj Składowskiego oraz Wojewodę wołyńskiego Józefowskiego. Również złożył wizytę p. Premierowi marszałek Senatu Szymanski.

Minister Komunikacji inż. Kühn wyjechał wczoraj do Tatarowa, gdzie weźmie udział w poświęceniu Domu zdrowego kolejarzy okręgowej dyrekcji lwowskiej. Minister powrócił w

poniedziałek do Warszawy, a we wtorek uda się do Poznania, gdzie we środę powita przybywającego na zaproszenie swego belgijskiego ministra komunikacji inż. Loppensa.

Szef sztabu głównego general Pi-skor podejmował wczoraj śniadaniem w hotelu Europejskim ustępującego ze stanowiska attache wojskowego japońskiego pułkownika Suzuki. Jednocześnie general Pi-skor powitał nowomianowanego attache wojskowego Japonii, majora Hata.

Komisarz Rządu wystąpił do Prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Warszawie z wnioskiem o pociągnięcie do odpowiedzialności redaktora odpowiedzialnego czasopisma „Wolno-myśliciel polski” za znieważenie w numerze 14 tegoż czasopisma pamięci zmarłego nauka Lisieckiego, oraz redaktora „Robotnika” za podanie świadomym kłamliwych i podburzających wiadomości o przebiegu zajęć w Żyrardowie.

Zwracamy uwagę naszym P. Czytelnikom na interes szkoły zawodowej (Garbarsko-Białokorskiej) Patronatu przemysłowego w Lwowie — na Błonie 3, założonej w roku 1928. Na miejscu własne warsztaty, prowadzone pod fachowym kierownictwem p. Inżynierów dyplomowanych.

tutki z filtrem

KRAJOVA
STANISLAWOW. Wieś spłonęła. Dnia 18 lipca b. r. padał padał płomień ponad 40 gospodarstw w Podpieczarskiej, powiatu Ilinczy. W płomieniach zginęło i dziecko, a i zostało silnie poparzone. Straty są bardzo wielkie. Również inwentarz żywy doznał uszkodzeń. Doładnie zniszczone stracił obecnie nie możliwe.

STANISLAWOW. Popieranie Targów Wschodnich. Dnia 18 lipca b. r. odbyło się w Stanisławowie posiedzenie pod pretekstem Wojewody dla Nakłonników-Klukowskiego pozostającego komitetu popierania Tar-

gów Wschodnich we Lwowie. Obradom przewodniczył burmistrz Chowaniec. Po przemówieniach przedstawił lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej, dla Jasińskiego i dyrektora Targów, Grośmana, uchwalono popierać jaskniogoreczny tegoroczny publiczność. Targi wybrano komitet wykonawczy, na którego czele stanął dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego, Lysakowski.

STANISLAWOW. Budowa mostów. Stanisławowska Dyrekcja Robot Publicznych buduje w Żurawinie, powiatu Zydzickim, most na Dniestrze drewnianej konstrukcji o betonowych przypiękach. Budowa zostanie w roku 1931 ukończona. Koszt wytnie około 400.000 złotych. — Buduje się również most żelazny, kratowy na Dniestrze a Miłokijowie, powiatu Zydzickiego, oraz laskowy, żelazno-betonowy na Rybiny w Jaworowie, pow. Kosów, które zostaną w tym roku kosztem około 100.000 złotych ukończono. — Ponadto jest w opracowaniu projekt budowy mostu na Dniestrze pod Marynowem, powiatu Łaski i projekt budowy z przełaz żelaznych mostu w Nianowie na Dniestrze.

ZOLKIEW. Ojciec otul dziecko. Michał Bacz, z Bernikowi ad Nahoroc, otul swoje 4-miesięczne dziecko za pomocą kreslino, dziecko odziedziczonego z szpitala poeznego w Żółki zmarło. Sprawę sądził.

SOKAL. Samobójstwo umysłowo chorej. Popelniała to wczoraj wśród niezwykłych okoliczności 2-letnia Nina Schreiber. Była ona już od kilku lat chora i mieniała przy rodzicach. Wzrost odzyskała ona rano przytomności umysłu, a pod nieobecność domowników powiedziała się mianem. Gdy rodzice wrócili zdali już tylko zwłoka.

DAWIDOW. Tragiczny wypadek. Maria Luszczyńska z Dawidowa zabila przez nieprzebieganie kark, swoje 4-miesięczne dziecko, poczem sama uśpiała popelnia samobójstwo.

MIĘSKA KOMUNALNA KASA OŚCZĘDNOŚCI WE LWOWIE
Zawiadania, że wchłania z dnia 17/7-1930 r. — obniżyła procentowanie wkładów oszczędnościowych, a to:
Złotowych — z 5% na 4%,
Dolarowych — z 7% na 6%, w stosunku rocznym odnośnie do wkładów nowych z dniami 16/6, b. r. — zaś przy wkładach przed tym terminem z dnia 1/7-1930 r.

Równocześnie uchwalono obniżać pożyczki o dnia 15 lipca 1930 r. stopę procentową ekontu rocznego z 13% na 11% w stosunku rocznym. 6/13

TIGAN

Apel zarządu miasta do właścicieli i zarządców realności.

Zarząd miasta, mając na oku zwalczanie bezrobocia wśród robotników budowlanych, a równocześnie dbając o popolepszenie stanu budynków pod względem estetycznym, zdrowotnym i bezpieczeństwa publicznego, zwraca się do właścicieli i zarządców realności z gorącym apelem, by jeszcze w ciągu bieżącego lata przystąpili do przeprowadzenia koniecznych robót konserwacyjnych jak n. p.: do naprawy nieszczelnych lub zniszczonych pokryć dachów, do naprawy popękanych przewodów kominiarskich i rozpadających się kominiów, do odnowienia fasad, klatek schodowych i sieni, do odłakierowania okien i drzwi, zwłaszcza zewnętrznych, do odczyszczenia i uporządkowania podwórzy, do przestawienia przepalanych pieców pokojowych i kuchennych, do uporządkowania ogrodzeń murowanych, czy drewnianych, do uszczelnienia przewodów wodociągowych itp.

Usuniecie w czas wymienionych, choćby drobnych usterek uchroni realność przed dalszym niszczeniem, a właściciela przed poniesieniem w przyszłości znacznie większych kosztów naprawy.

Zarząd miasta spowiada się, że apel jego osiągnie skutek, tembardziej, że idzie tu nie tylko o spełnienie obowiązku społecznego obywateli Lwowa, ale także o obronę ich własnych interesów.

W ciągu miesiąca września przystąpi Magistat do skontrolowania stanu wszystkich realności, przyczem wobec właścicieli i zarządców, którzy nie przeprowadzą dobrowolnie wskazanych robót konserwacyjnych, zastosuje przymuszanie mu na podstawie art. 377 i 380 rozp. Prez. Rzeczypospol. z dnia 16/II, 1928, (Dz. U. Nr. 23 poz. 202) środki przymusowe.

Przed dziesięciu laty.

20 lipca. Front południowo - wschodni generala Rydza - Smigłego. Na przyczółku mostowym Wołoszyska trwa ją zażarte walki. Działają tam pięć nieprzyjacielskich pododdziałów pancernych. Brygadę jazdy, która w zle około 800 szabel prowadziła na tyły przedmościa, wyrzucono z powrotem na wschodni brzeg Zbrucza.

Zagrożona daleko na zachód sięgającym okrzemieniem jazdy Budiennego 18-ta dywizja generala Krajewskiego przeprowadza odwrót w rejon Radziwiłłowa.

2-ga armia. Po całonocnych walkach w rejonie Targowica - Młynów, 3-cia dywizja Legionów wycofuje się nad Sytr.

Front północno - wschodni, generala Szepetyckiego. Na południowym

odcinku 4-tej armii nieprzyjacieli zajął Rzeczycę, na północnym Słomim.

1-sza armia: Celem umożliwienia swej gęstej przemywania przez Niemcem, general Żeligowski przeprowadza od rana tego dnia natarcie na Grodno. W oddziale 4-go swiętobitnej armii, wychodzącej z puszczy grodzieńskiej ku Niemnu. W akcji na Grodno odznacza się XIX brygada piechoty pod dowództwem pułkownika Malachowskiego. 15-ty pbl piechoty ze składu tej brygady, po walkach na fortach twierdzy, podchodzi na odległość dwóch kilometrów od miasta. W ciągu nocy generała Żeligowskiego, uwolniona dzięki powyższej akcji, od nakuze ze strony nieprzyjaciela, przechodzi Niemem pod Komatowem i Lunną.

Ostatnie wiadomości z miasta.

NIEZNANA SAMOBÓJCZYNI.
której trup znaleziono na cmentarzu Stryjskim, nazywa się — jak stwierdzono — Katarzyna Dobrowlańska i była gospodynią u dr. Askenazego (in. Kościuszki 18). Po jego śmierci znalazła się bez środków do życia i popelniała samobójstwo.

OKRADNIE NA DWORCU.
Plenipotenc hr. Ledochowskiego zgłosił policji, że w drodze głównym skradziono mu 400 zł. wraz z portfelem.

ŚWIĘTKRADTWO. Jarosław Szumilski został aresztowany za kradzież w cerkwi Wolskiej.

NOŻOWY HULAJA. Na robota browarnianego Grzeszora Wasylewki (ul. Majpela 2) napadli niejacy Chroś i Bober narażąc go ciężko nożem w kark. Równocześnie na pl. Teodora Jakób Freihait zaczął się na Ignacia Flaksa i zranil go niebezpiecznie nożem, poczem zbiegli.

Ku uwadze rytualnych małżeństw żydowskich.

ubeigania się o wydanie zaświadczeń na paszporty emigracyjne ze strony żon emigrantów - Żydów, związanych ze swymi mężami jedynie małżeństwem rytualnym, Urząd Emigracyjny — po porozumieniu z — Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — zarządza:

1) Żonom rytualnym emigrantów - Żydów, pragnącym wyjechać wraz z mężami, wydawać można zaświadczenia na paszporty emigracyjne jedynie po zalegalizowaniu ich związków małżeńskich.

2) Żonom rytualnym emigrantów - Żydów, pragnącym wyjechać wślad za mężami, którzy wymagowali poprzednio, wydawać można zaświadczenia na paszporty emigracyjne jedynie wtedy, o ile ich mężowie wyjechali z Polski przed data wejścia w życie niniejszego zarządzenia i to tylko, o ile wyjazd tychż nie nasuwa organom Urzędu Emigracyjnego żadnych zastrzeżeń i obaw co do ich losu zagranicą.

L. 30

Żonom rytualnym emigrantów, pragnącym wymagować do mężów, którzy wyjechali po wejściu w życie niniejszego zarządzenia, nie należy wydawać zaświadczeń na paszporty, o czym ich mężów należy przy ich wyjeździe z Polski odpowiednio przestrzegać, zalecając zalegalizowanie małżeństwa przed wyjazdem.

Wypadki, zasługujące na wyjątkowo przychylne zaliczenie, należy przedkładać Ekspozytowi Urzędu Emigracyjnego, w trybie Urzędowo Emigracyjnego, do rozstrzygnięcia.

DOKSŁAĆCAJĄCY KURSY GIMNAZJALNE DLA DOROSŁYCH.
Dnia 15 lipca 1930 r. rozpoczyna się WPISY do Zakładu Naukowego,

stanowiącego
GIMNAZJUM DLA DOROSŁYCH
OBJOJA PECL

Zakład ten jest przeznaczony dla tych, którzy we właściwym czasie studium gimnazjalnego ukończyć nie mogli, a obecnie dla celów zawodowych albo potrzeb naukowych, pragną uzyskać wykształcenie.

Nauka prowadzona w godzinach wieczornych przez WYBITNYCH PROFESORÓW GIMNAZJALNYCH obejmować będzie zakres wytycznych klas gimnazjalnych i przygotowuje do egzaminów z zakresu sześciu i ośmiu klas gimnazjalnych lanych typów.

WPISY przyjmują i bliższych informacji udziela codziennie Zarząd Zakładu od dnia 15 lipca 1930 po cząwszy (z wyjątkiem niedziel i świąt) od godz. 6 — 7 wieczorem w lokalu Zakładu ul. Sakramentnej 16, II. p.

„Dzień Wołynia” na M. W. K. T.

Wołyń w Poznaniu! Wschód i Zachód Polski, dwie dzielnice na dwu krańcach Rzeczypospolitej położone, wiele zdawałoby się kultury, a jednak, gdyśmy byli w Poznaniu świadkami uroczystości wołyńskich, czuło się wyraźnie, że serca tych, niby kwiaty polne, barwnych śpiewaków i tych na podniesieniu siedzących słuchaczy były jednym rytmem, jednym taktiem.

I to nie jest przypadek. To jest konieczność, konieczność historyczną. Kresy, te na zachodzie, od wieków, od zarania dziejów Słowiańszczyzny, swoimi kółkami, swoją męką zmagania wstrząsającą nieustępliwy, krwią i zgłiszczami znaczonej napór Teutonów i ci tam, na Wschodzie, mroźni, podmuchem wichrów Sybiru, co polską stopą wydeptali ślask, historyczny wielki ślask, te Kresy ofiary życia i wolności swych najlepszych synów kładły podwaliny odróżnionej Polski.

I dlatego te Kresy najlepiej się rozumieją. Dlatego uroczystości wołyńskie były czegoś więcej, niż zwykłym widowiskiem. Była ona zadokumentowaniem, że mimo zabory, mimo usilne przez ciemiegów wywłaszczenie narodu z jego najcenniejszych dóbr duchowych, poprzez bariery graniczne przenikała zawsze myśl wolna, wolność zabezpieczająca i zachowała nam w całej wolności, dni szczęścia i wzajemnego poznania, życiem tętniące, w milionach jedynie — polskie serce.

Właściwie uroczystości „Dnia Wołynia” poprzedziło przemówieniem w studio Radia poznańskiego prof. dr. Mieczysław Limanowski, uzupełniony śpiewami ludowymi chóru wołyńskiego. Prof. Limanowski mówił tak, jak on tylko mógł potrafił. W świetnym swym przemówieniu dał wielki uczony syntezę patriotyzmu regionalnego, jako tworzącego patriotyzm ogólnonarodowego.

O godz. 5 popołudniu przed szczególnie zapelnionymi trybunami hipodromu poznańskiego odbył się wielki popis chórów wołyńskich. W loży honorowej zasiadli: Komisarz Rządowy M. W. K. T. Minister Maedzki, dyrektor naczelny M. W. K. T. prof. Stefan Ropp, dyrektor handlowy M. W. K. T. b. Wojewoda Moskałowski, członkowie dyrekcji M. W. K. T. i elita świata wykształconego Poznania. Uczestnicy chórów w liczbie 70 osób, pod ogólnym kierownictwem p. Cechmistraka, przedstawili barwnie „wiesnianki”, nastę-

pną, podzieleni na dwa chóry, pod batutą wytrawnych swych dyrygentów Arkadiewa i Bondarczuka wykonało ogółem 26 piosenek, które wywołały duży niemiłąkający oklaski.

Po zakończeniu popisów, poprzedzonych orkiestrą wojskową wyruszył z pola hipodromu barwny pochód wzdłuż ulicy Grunwaldzkiej przez ulicę Matejki do Parku Wilsona. Tam przed Palmiarnią po odpiewaniu piosenek okolicznościowych wręczył zespół pieśniarzy symbolicznie winię dyrektorowi naczelnemu M. W. K. T. prof. Roppowi. W krótkich, lecz niezmiennie serdecznych słowach podziękował prof. Ropp delegacji z drugiej rubieży Rzeczypospolitej za ten dowód łącz-

ności dzielnicowej, podkreślając doniosłość komunikacji w zakresie kulturalnego zbliżenia poszczególnych dzielnic Państwa. Następnie udali się zebrani goście do kina w Parku Wilsona, gdzie wyświetlano specjalny film wołyński. Całość uroczystości, przepojona serdeczną atmosferą wzajemnej życzliwości, pozostała w sercu uczestników niezatarte wspomnienie.

Główna zasługa tak świetnie zorganizowanego widowiska propagandowego „Dnia Wołynia” przypada całkowicie w udziale dyrektorowi robót publicznych Wołyńskiego Urzędu Wojewódzkiego — inż. Księżpolskiemu, jako głównemu inicjatorowi tej wysoc interesującej imprezy, tak dobitnie symbolizującej ścisłą regionalną łączność ideową całej Polski.

Historia dziennikarstwa polskiego we Lwowie.

Towarzystwo Dziennikarzy Polskich wystąpiło na wniosek swego prezesa Bronisława Laskownickiego, z inicjatywą wydania historii dziennikarstwa polskiego we Lwowie.

Powszechną jest tajemnica, że odegrało ono w dziejach kultury polskiej rolę naczelną; że pracowało w nim znakomite pióro; że przez szpalty dzienników lwowskich przesyłano się nazwiska wielu luminarzy współczesnej nauki i literatury.

Wszystko to upamiętnić i przekazać następnym pokoleniom staje się nakazem dzisiejszego dnia i z tego względu, że wprawdzie w archiwach lwowskich znajduje się do dziś ciekawego materiału sporo, jednak równie ważna jest odpowiedź na dany wypadku i tradycja ustna, trzeba i w ten sposób, że to, poki jeszcze żyją ci, którzy mogą o tem powiedzieć często nawet bardzo wiele.

Kongres światowy wywiadowi handlowych.

W dniach od 14 — 18 grudnia 1930 odbył się w Wiedniu kongres światowy kredytowych biur informacyjnych, połączony z nader oryginalną, dotychczas niebywałą wystawą, w której udział wzięła wystawa z całego świata i eksponować będą różnorodne urządzenia dla ochrony kredytu.

Poraz pierwszy w historii wywiadowi handlowych wystąpił tycheż kierownicy przed szerokim forum publicznym.

Wystawa zawierać będzie modne

Onegdaj odbyło się pod przewodnictwem prof. dr. Wilhelma Bruchnalskiego posiedzenie komisji wydawniczej, w którym wzięli udział: wiceprezes Towarzystwa Dziennikarzy polskich i Syndykatury dr. Michal Rolke, dr. Kazimierz Hartleb, Henryk Cepnik i dr. Skoczka, jako sekretarz komisji.

Omówiono na nim w ogólnych rybach plan i rozmiar wydawnictwa (około stu arkuszy druku); podział na poszczególne okresy i działy (tomy); oraz sposób jego sfinansowania.

Jak się w ciągu dwugodzinnych obrad okazało, temat jest obszerny i niezwykle ciekawy, wymagać też będzie licznegowegó grona fachowych współpracowników, których poważnego zastępowi dotarczy i nasz Uniwersytet, uznający słuszenie i wagę tego rodzaju monografii.

—mre—

Uzupełniające kursy lekarskie w Krakowie.

Dla uniknięcia kolizji ze Zjazdem lekarzy słowińskich w Splicie między 4 a 8 października r.b. termin kursu dla lekarzy, urządzanego przez Wydział Lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, musiał być przeniesiony na czas między 9 a 19-tym grudnia. Otwarcie kursu odbędzie się w II Klinice Wewnętrznej U. Jag. ul. Kopernika 15, dnia 9 grudnia o godz. 8-mej. Blizszych wiadomości w sprawie kursów udzieli dr. Edward Mróz, asystent Kliniki Pediatrycznej U. J. Kraków, ul. Strzelecka 2.

Kosztowne rendez-vous Clary Bow.

Clara Bow, słynna nasza rodaczka, miała chwilę słabości! Kóż jej nie miewa? Przypadkowo potkała młodego, przystojnego kupca z Dallas, który przez chwilę dopiera przybył do Hollywoodu. Dłaba sobie z nim rendez-vous. Ale cóż — przyjemna proza jest wrogiem poezji życia. Nie zdążyli jeszcze nic sobie powiedzieć, gdy na widowni ukazała się legalnie zabubiona żona i zakaszyla Klarcie o 150.000 dolarów odzłokodowania za zabranie jej męża. Clara Bow jest wprawdzie przekonana, że proces wygra, ولی jednakże zatałwił sprawę kompromisowo i proponuje atronic przeciwnicy 32.000 dolarów odzłokodowania.

Zdjęcia fotograficzne na odległość 430 km.

Stosunkowo niewiele słyszy się o rozwoju fotografii na odległość, a tymczasem technik w tej dziedzinie, podobnie jak w innych, postępuje naprzód niemiłosiernymi krokami. W Ameryce doświadczonim z tego zakresu poświęcił się kr. Stevens z wojsk lotniczych, który doszedł już do niewybalnych rezultatów, utrwalając na plicy fotograficznej nawet bardzo odległe obiekty. W stanie Oregon, nad jeziorem Krater, kr. Stevens dokonał zdjęć na odległość z samolotu z wysokości 7.000 metrów. Na zdjęciu tem widzieliśmy dołki góry Mount Jefferson, Mount Hood, w tle zaś Mount Tanager, który znajdował się dokładnie w odległości 430 km od punktu projekcji samolotu. Odległość ta odpowiada prawie odległości między Warszawą a Pragą Czechą w linii powietrznej.

M.

W kłębowskiu sowieckiem.

Nowe miasta i „nowa rodzina”.

Tylko co zakończony XVI ogólnopolski zjazd partii komunistycznej, potwierdziwszy stałość „linii generalnej”, zaprobował jednocześnie szereg planów, tyżących się „socializacji życia publicznego” w Z. S. R. Centralnym punktem planowanej akcji będzie, jak zapewniają dzienniki moskiewskie, tworzenie „masz socialystycznych”, t. j. ośrodków miejskich, które budowane być mają na zupnie innych zasadach, niż to miało miejsce dotychczas.

W nowych domach, mających powstać w nowych miastach sowieckich, nie będzie już miejsca dla dotychczasowych komórek życia społecznego — rodziny i mieszkania prywatnego, bo rodzina, jako instytucja wychowawcza, kompletnie jest dziś bez znaczenia. Tam, gdzie wychowaniem dzieci zajmować się będą specjalne kolektywy, tam rodzina jest rzeczą zbędną, a nawet zawadą. Nowe miasta sowieckie, jak zapewniają „Izwiestia”, przyniosą z sobą wywołanie kobiety „z pod jarmaz kuchni i pokoju dziecięcego”, otwierając jej jednocześnie drogę do wszystkich dziedzin pracy ludzkiej,

opanowanych dotychczas niemal wyłącznie przez mężczyzn.

Tak więc nowe miasta „socialistyczne”, nad których stworzeniem pracują teraz bolszewicy, oznaczają będą do pewnego stopnia koniec rodziny i małżeństwa w europejskim słowach znaczenia. Właściwie mówiąc, tworzenie owych „nowych miast” i „nowej rodziny” będzie tylko dalszym, konsekwentnym etapem wyciszczenia tego, co w dziedzinie życia rodzinnego i prawa małżeńskiego działałali byli bolszewicy.

Dziś ślub jest u nich zwykłą formalnością. Małżonkowie wnoszą go prosto do rejestru swego nazwiska, a niezameldowany ślub, już choćby z tego względu, że to zawarcia małżeństwa żadne zobowiązania wzajemnie nie są potrzebne, ma te samą moc prawną, co ślub zameldowany. O wiele prostszy jest rozwód. Na żądanie jednej ze stron czyni się odpowiednią notatkę w rejestrze i sprawa jest załatwiona. Formalności tej można uczynić zadość poproszu przy okienku pocztowym, wysyłając do lodnośnego

urzędu żądanie rozwiązania małżeństwa.

W parze z podobnym prawodawstwem i podobną etyką idzie oczywiście propaganda wolnej miłości, uprawiana przez młodzież komunistyczną i to powszechnie pomniejszanie pojęć, o którym nam opowiadają ci wszyscy, co zwiędli Bolszewicy i przyrzekli się zbliżka tamtejszemu życiu. — Rzucenie kilka lat temu przez słynną panią Kollontaj hasło: „Więcej miejsca dla skrzydlatego Erosa!” jest dziś w Bolszewicy równie popularne, jak hasło „piatiletka”.

W rezultacie, młodzie komunisty gwiżdżą sobie dziś na rodzinę, a miłość uważają za drobnośnieszcząłkę, którą w społeczeństwie komunistycznym wszelkimi środkami winien być tępić. Do jakiego zaś absurdu dochodzą nieraz propagatorowie wolnej miłości, świadczą chociażby wiersz, ogłoszony w organie komsołomów „Młoda gwiazda”, gdzie jakiś młody „poeta” opiewa: „uprzemysłowienie” miłości przez prostytucję, twierdząc zarazem w sposób cyniczny, że takie uprzemysłowienie będzie harmonizowało z planem ogólnego rekonstrukcji Z. S. S. R.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że dzięki tak znakomicie przez komsołomów i teoretyków nowej etyki

przygotowanemu gruntowi, węzły rodzinne w nowych miastach sowieckich będą jeszcze słabsze, niż dotychczas. Nie zapominamy jednak, że leży to w intencjach bolszewików, którzy w swych dążeniach do stworzenia „nowych form bytu”, od samego początku swego panowania zmierzali systematycznie do osłabienia rodziny, jako podstawowej komórki narodu i społeczeństwa i wszystko czynili, by ten „przeżytek burżuazyjny” wypieć i zniszczyć. Z tego, co postanowili oni na swym ostatnim zjeździe partijnym widzielić snadnie, że do celu swego zmierzają przez całą parę i będą dalej zwalać rodzinę wszystkim, cłłodkami, którymi rozporządzają. Wprawdzie niarzę sowieccy zapewniają o rozryczności, że w nowych miastach nie będzie się stosować przymusu i ten kto nie zechce się stłowić w kolektywach lub oddawać dzieci swojej na wychowanie do internatów, będzie mógł zachować wolność indywidualną i indywidualne gospodarstwo rodzinne... to wiemy jednak, że jest to czeza gadanina, która jej w najbliższej przyszłości zdaje klam ponura rzeczywistość.

Cortków 27 grudnia 1926.

40 zł., pierwsza (pod nagłówkiem) 800 zł.